

Mittuniversitetet
Institutionen för IT och medier
Medie- och kommunikationsvetenskap
MKV HT-08
C-uppsats

Orrenius versus Laul

En kvalitativ studie av två av Sveriges främsta fotbollsbloggare

Författare: Niklas Gedda och Erik Englund, jour-06

Handledare: Lowe Hedman

Sammanfattning

Bloggen har ökat explosionsartat under de senaste åren. I mitten av nittioalet kom de första bloggarna, och i dag finns det ett tiotal miljoner aktiva bloggar. Bland dessa bloggar finns sportbloggarna, där också fotbollsbloggarna ingår. Nu är det inte bara privatpersoner som skriver bloggar, utan fenomenet har även sträckt sig till de traditionella medieredaktionerna och många bloggar skrivs nu av etablerade journalister. Våra två kvällstidningar, Aftonbladet och Expressen har i dag flera fotbollsbloggare på sina sajter. Vi tycker det är intressant att ta reda på vad detta fenomen, som sportbloggarna är, består av och vad dessa bloggar egentligen innehåller. Vilka ämnen berörs, på vilket sätt skrivs det, och hur ser journalisterna själva på sina egna och konkurrenternas roller?

För att få reda på vad de innehåller har vi valt att göra en kvalitativ innehållsanalys av två sportbloggar inom kvällspressen. Expressens Johan Orrenius och Aftonbladets Robert Laul. Vår analysperiod sträcker sig över en månads bloggande, från den 12:e november till den 12:e december 2008.

I analysen kom vi fram till att ämnesvalen varierar kraftigt, och ibland har inte inläggen i bloggen någon koppling alls till sporten fotboll. Ofta fungerar bloggen snarare som en dagbok och är en berättelse om livet som sportjournalist. Fotbollen berörs den också, men då ofta på ett personligt plan. Robert Laul skriver gärna om sina åsikter kring händelser i fotbollsvärlden, och Orrenius skriver berättelser från sina resor i jobbet runt om i världen.

De båda bloggarnas syn på sina konkurrenter var något som skiljde sig kraftigt. Laul är ofta kritisk mot sina konkurrenter och framhåller tydligt de fel han tycker att de har gjort i deras artiklar. Orrenius däremot tipsar snarare om konkurrenters texter och behandlar dem mer som kollegor. Han är inte heller skygg för att ge den egna tidningen, Expressen, en känga om han tycker att de gjort något fel. Även hur de ser på sin egen roll skiljer sig. Laul tar sin yrkesroll på största allvar och vill gärna vara bättre än konkurrenterna medan Orrenius ironiserar mer kring sin egen roll som journalist.

1. Inledning	4
1.1 Problembakgrund	4
1.2 Syfte och frågeställning	5
1.3 Vad är en blogg?	5
1.4 Förhållandet mellan sport och media	6
2. Tidigare forskning och teoretisk ram	8
2.1 ”The J-blogg”	8
2.2 Den sportjournalistiska bloggen	8
2.3 Borgerlig offentlighet enligt Jürgen Habermas	10
2.4 Marxistbaserad hegemoniteori	11
2.5 Teorin kring semiotiken	12
2.6 Strukturalism och post-strukturalism	13
3. Metod	15
3.1 ECA	16
3.2 Urval	16
3.3 Tillvägagångssätt	17
3.4 Validitet och reliabilitet	17
3.5 Metodproblem	18
4. Resultat	20
4.1 Robert Lauls blogg	20
4.1.1 Sammanfattning av Robert Lauls blogg	25
4.2 Johan Orrenius blogg	26
4.2.1 Sammanfattning av Johan Orrenius blogg	31
5. Analys	33
6. Diskussion och slutsatser	39
7. Källförteckning och bilagor	41

1. Inledning

Här presenterar vi vår problembakgrund, vårt syfte och våra frågeställningar. Dessutom reder vi ut begreppet "blogg" och presenterar forskares definition av den.

1.1 Problembakgrund

Den 26:e mars 2006 började Aftonbladets fotbollsreporter Robert Laul att blogga om fotboll på nämnda tidnings internetsajt. Fotbolls- och sportreportern Johan Orrenius började knappt två år senare, den 12 mars 2008, att göra samma sak för huvudkonkurrenten Expressen.

Expressen och Aftonbladet är Sveriges två enda kvällstidningar och två av landets största tidningar överlag¹. Med det i åtanke kan man dra slutsatsen att de båda bloggarna på förhand besitter stora delar av den bloggläsande publiken och har extra draghjälp av sina positioner. Detta är bakgrunden till varför vi ville särskåda och jämföra de båda fotbollsbloggarna och försöka utläsa vad de faktiskt skriver om och vilka ämnen de behandlar.

Bloggen är fortfarande ett ungt fenomen och förhållandevis lite forskning har gjorts inom det området. Det man kan konstatera är att sedan bloggen föddes på internet har fenomenet som rörelse ökat kraftigt de senaste åren. Allt fler människor bloggar och många har också flera enskilda bloggar. Bloggen har sagts vara den enskilda människans röst i ett allt mer teknologiskt samhälle.²

Bloggarna som tidigare var ett privat fenomen som bedrevs av privatpersoner bedrivs nu också av de etablerade medierna.

Vi vill ta reda på hur det ser ut när professionella skribenter ger sig in i bloggvärlden och se vilka teman de behandlar i sina texter; hur de ser på sin roll, vilka ämnen de skriver om, på vilket sätt, tonen i språket och deras syn på konkurrenterna. Kort sagt: Vad innehåller bloggarna? Vår uppsats ska försöka att besvara dessa frågor och förhoppningsvis visa på viktiga skillnader såväl som likheter mellan två av Sveriges största fotbollsbloggar i kvällstidningssfären.

¹ http://www.ts.se/Public/PDF/Upplagestatistik/dags_08_22feb.pdf

² Kline, Burnstein, (2005) sid. 51-52

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med vår studie är att ta reda på hur två etablerade journalister inom ämnet sport använder sin blogg när de bloggar för den egna tidningen. Vi vill undersöka vilka ämnen som de journalisterna väljer att ta upp, på vilket sätt de skriver om den egna yrkesrollen, hur de skriver om konkurrenterna och branschen samt vilka viktiga skillnader som går att utläsa.

Frågeställning

- Vad skriver de två bloggarna om? Hur skriver de?
- Hur skriver de om sin yrkesroll?
- Hur skriver de om konkurrenterna?
- Vad finns det för likheter och skillnader i sättet att använda sina bloggar, skribenterna emellan?

1.3 Vad är en blogg?

Rebecca Blood har i sin bok *The weblog handbook: practical advises on creating and maintaining your blog* från 2002 skrivit om bloggfenomenet och beskrivit vad som definerar en blogg och hur den kom till, på samma sätt som Lars Våge m.fl har gjort i sin bok ”Bloggtider” från 2005.

Enligt den ursprungliga definitionen är en blogg en dokumentering över vilka webbsidor någon besökt, en samling av olika länkar, med kommentarer till ³. Dagens moderna bloggar är något helt annat.

Lars Våge menar att bloggans grundidé faktiskt är ganska enkel att beskriva: En blogg är helt enkelt en webbplats som uppdateras ofta, och som har en omvänd kronologisk publicering av texterna, alltså att de nyaste texterna publiceras överst ⁴. I dag finns det också en hel del bloggar som inte är textbaserade, exempelvis bildbloggar, videobloggar eller ljudbloggar.

³ Jensen, (2006), sid, 22

⁴ Våge, (2005), sid. 9

Rebecca Blood delade 2002 upp bloggen i tre olika kategorier: Kategorin ”Blogg”, som innefattar bloggen som en typ av dagbok eller loggbok, som filter, eller som anteckningsbok. Med dagbok eller loggbok menar författaren korta, spontana inlägg som skrivs med en personlig ton. Med filter menar Blood den ursprungliga typen av blogg där man publicerar länkar, gärna inom ett visst ämne och fungerar som ett ”filter” där man publicerar de bästa eller mest intressanta länkarna inom detta ämne. Med anteckningsbok menar hon inlägg som är längre än vanliga blogginlägg men kortare än essäer. Den är ibland mer personlig och kan vara en form av berättelse och mer bearbetad än dag- och loggbokskategorin ⁵.

1.4 Förhållandet mellan sport och media

Sport och media som fenomen skiljer sig mycket från varandra. Sport är en fysisk lek medan media är ett signalerande organ av symboler. Sport kan enkelt uttryckt sammanfattas med att den innefattar regler och kroppslig rörelse, antingen av hela kroppen eller delar av den. Det är den främsta anledningen till att schack- eller monopoltävlingar sällan eller aldrig räknas som en sport. Media å sin sida saknar kravet på fysisk prestationsförmåga, även om det självklart hjälper att vara exempelvis uthållig vid snabba tv-sändningar eller vid stressiga deadlines på olika tidningar. Det finns få egentliga anledningar till varför inte dessa två, sport och media, skulle sammanfalla i den kulturella världen men trots detta, att likheterna är få, utgör de tillsammans en oskiljbar symbios där båda parterna är beroende av varandra. Gränsen mellan de båda kollosserna är egentligen nästintill utsuddad eftersom det är oerhört svårt att tänka på sport utan att också tänka på sporthändelser uppspelade i slowmotion och ur flera vinklar, något som media tillhandahåller. Eller att tänka på sport utan att höra medias kommentatorer eller en 100-metersvinnare berätta om sitt lopp för en journalist. Likaså har man ofta sportartiklar i minnet när man ska tänka på media. Rubriker vid större mästerskap eller djuplodande intervjuer med idrottsstjärnor ⁶.

Sport har alltid tilldragit sig ett publikt intresse. Och där det finns intresse från massorna finns det också möjlighet att tjäna pengar. Detta insåg tidigt idrottsutövarna och de ledande figurer som ansvarade för de olika klubbarna. Genom att snabbt organisera sig, dels i föreningar, dels

⁵ Rebecca Blood, (2002), sid. 6-8

⁶ Rowe (2004) sid. 11-13

i ligor, fick man tidigt kontroll över publikens intresse och kunde ta ut avgifter som folk betalade för att se evenemangen. I takt med tiden växte sig ligorna och klubbarna starkare och så även det publika intresset ⁷.

För media representerar sportens värld många av de kvalitéer och attribut som de är beroende av. Sport följs av enorma folkmassor, ofta mycket lojala skaror av människor som därför också gärna följer det som skrivs om sport. På det sättet får media en trogen (oftast den mest trogna) läsarkrets utan att själva behöva sälja sin produkt på samma sätt som vid vanliga artiklar. Allt är redan organiserat och innehåller mycket av den dramaturgi som pressen själva försöker bygga upp ⁸. Betydelsen av att ha sport dokumenterad, om det så är i textform, bilder, magasin, rörliga bilder eller radio, är en observation som inte går att motsätta sig. Men på vilket sätt denna sanning ska tolkas och placeras in i vårt vardagliga kulturella liv är mer tveksam. Tidigare forskare av sport och media har flera olika infallsvinklar och drar olika slutsatser utifrån denna universalsanning. ⁹

Den enkla förklaringen till fenomenet sportmedia, är enligt David Rowe följande:

Sportjournalistiken speglar marknadens smak. Om många människor vill se och läsa om sport så är det en marknadskraft stor nog i vårt kulturella samhälle för att media ska kunna känna av och kapitalisera på den. Media som kulturell instans av informationsserverande blir här extra tydlig. En mer allvarstygnd utgångspunkt i forskningens tidigare slutsatser är den att ju mer media som påverkande maktfaktor ser sporten som ett bra redskap i att sprida triviala nyheter om trivsamma saker till allmänheten för att på så sätt vagga in populationen i en dimma av onödigheter samtidigt som andra agendor kan drivas utan att de får särskilt mycket ljus på sig. Om media vill påverka samhället och politiken är det bäst om oppositionella krafter blir underrepresenterade och uteslutna ur informationsflödet. Detta är sportjournalistiken ett exempel på ur den synvinkeln ¹⁰.

⁷ Rowe, (2004), sid. 19-20

⁸ Ibid, sid. 31

⁹ Ibid, sid. 32

¹⁰ Ibid, sid 33-34

2. Tidigare forskning och teoretisk ram

Här går vi igenom tidigare forskning som rör bloggar och journalistik. Vi börjar med att gå igenom några tidigare undersökningar kring sportbloggen och den journalistiska bloggen. Sedan presenterar vi olika teorier som vi kommer att använda tillsammans med den tidigare forskningen i vårt analysarbete.

2.1 ”The J-blog”

Den amerikanska forskaren Susan Robinson har gjort en undersökning av 130 journalistiska bloggar, eller ”J-blogs”, som de kallas, i sin rapport *The mission of the j-blog: Recapturing journalistic authority online*, där hon tar upp vad som skrivs i de journalistiska bloggarna. Där kommer hon fram till att inläggen i de journalistiska bloggarna ofta kretsar kring journalistiken i sig. Många av de bloggsribenter som Robinson undersökt tar gärna upp journalistiska frågor såsom källkritik och liknande, och berättelser från det egna arbetslivet är vanligt förekommande. Skribenterna refererar också ofta till sin egen journalistik, och skriver i sina blogginlägg om de artiklar som de publicerat i det vanliga nyhetsformatet. Sammanfattningsvis kan vi säga att bland det centrala som journalister bloggar om är journalistik och det egna yrkeslivet ¹¹.

Susan Robinsons forskning kring bloggarna och vad de innehåller planerar vi att använda i vår senare analys. Detta för att jämföra om hennes observationer kring de journalistiska bloggarna även stämmer med det som vi kommit fram till i vår undersökning.

2.2 Den sportjournalistiska bloggen

Det finns även forskning som undersöker de svenska sportbloggarna. Christoffer Larzons och David Rispoli Hellings C-uppsats ”Den sportjournalistiska bloggans karaktär” är från 2008. Den har en stark koppling till vår undersökning, då författarna velat ta reda på vad som karaktäriserar den sportjournalistiska bloggen, men den här gången med ett kvantitativt

¹¹ Robinson, (2006), sid. 69-73

tillvägagångssätt. Det som författarna tar reda på i uppsatsen är bland annat vilka teman som ryms i den journalistiska sportbloggen, hur mycket det skrivs och hur mycket interaktivitet det finns mellan läsare och skribent. I uppsatsen kom författarna fram till att det som det skrivs mest om i sportjournalistiska bloggar är idrottsmän och idrottskvinnor på en personlig nivå. Sedan skrivs det ungefär lika mycket om officiella fakta som det görs i kategorin ”vardagligt”, som innefattar inlägg där journalisten skriver om saker i den egna vardagen som åsikter kring restauranger, teaterföreställningar eller sport. Dessa två kategorier ligger på en delad andraplats när det gäller mängd ¹².

I uppsatsen kommer författarna också fram till att även om det skrivs mycket om idrottarna på en personlig nivå, så bloggar journalisterna inte mycket om det egna privatlivet. Det skrivs en hel del inom kategorin ”vardagligt” men inte mycket inom kategorin ”privat” som innefattar privata saker på individnivå, såsom händelser inom den egna familjen.

Uppsatsförfattarna menar att trots att bloggen är ett personligt fenomen där läsarna får ta del av vad den enskilde journalisten har för uppfattningar kring saker och ting så verkar det som att skribenterna har en professionell inställning till bloggen där man inte ser på den som ett helt och hållet personligt forum som är fristående från det övriga arbetet. Detta stärks genom att det är en ganska hög förekomst av källor och officiella fakta i blogginläggen, vilket enligt Larzon och Raspoli Helling visar att de sportjournalistiska bloggarna ska bygga på trovärdig fakta. Och att det ligger någon form av journalistiskt arbete bakom blogginläggen. Dock är uppsatsförfattarna noga med att påpeka att kategorin ”vardagligt” faktiskt förekommer i en väldigt hög grad, och att det gör bloggarna mer privata än traditionell journalistik ¹³.

I undersökningen kommer författarna även fram till att skribenterna inte diskuterar sin egen yrkesroll särskilt mycket. Kategorin ”yrkesroll” som innefattade till exempel inlägg som behandlar arbetstider eller lön förekom bara i fem procent av inläggen och var med det den kategori som förekommer mest sällan ¹⁴. Det här resultatet skiljer sig från det Susan Robinson kom fram till i sin forskning, där hon såg att journalister gärna skrev om den egna yrkesrollen i sina bloggar ¹⁵.

¹² Larzon, Raspoli-Helling, (2008), sid. 27-28

¹³ Ibid, sid. 28

¹⁴ Ibid, sid. 27

¹⁵ Robinson, (2006), sid. 69-75

Även här, som i Susan Robinsons forskning, finns det saker att ta i beaktning i vår undersökning. Eftersom Larzon och Rispoli Helling besvarat liknande frågor som de vi vill ha svar på, men med ett kvantitativt tillvägagångssätt, så är deras resultat absolut något att använda i vår senare analys. Vi har inte samma uppdelning av tema i vår undersökning, så därför är det inte möjligt att jämföra rakt av, men även vi letar efter vad det skrivs om i sportbloggarna, så resultaten i *"Den sportjournalistiska bloggans karaktär"* är relevant i högsta grad.

2.3 Borgerlig offentlighet enligt Jürgen Habermas

Jürgen Habermas menar att i takt med att handeln i Europa blomstrade och de politiska systemen blev allt mer organiserade, blev också samtalen mer sofistikerade. I hamnstäder och kring handelsplatser upprättar den borgerliga klassen sina samlingspunkter: Vårdshus, salonger och kaffestugor. Där kunde männen från borgarklassen träffas och föra allmänna diskussioner om politik och vardag. Som social sfär kom de att betraktas ligga någonstans mellan marknadskrafterna, samhällslivet och staten. Med tiden växte dessa offentliga samtal till en rörelse av män som fick mer och mer inflytande över makten. De blev så pass stora att de kunde ställa krav, bland annat på adelns privilegier och det politiska området.¹⁶

För att dessa sociala institutioner, som kaffehuset och salongerna växte fram till att bli, ska fungera krävs, enligt Habermas, att alla samtal och diskussioner sker på en på förhand bestämd nivå. Detta för att alla ska kunna delta utan att känna sig ovisst om vad och hur man pratar på exempelvis det lokala vårdshuset. Kyrkan och statens inflytande över vad som sades var också obefintligt och därför också en bärande anledning till varför den borgerliga offentligheten som institution kunde växa sig så stark. Habermas delar upp det borgerliga samhället i två delar, en statlig och en privat. Han menar att dessa från början privata samtal utvecklades till att bli allt mer "offentliga".¹⁷

Christina Grefveberg för i sin D-uppsats, *"Bloggen ett strategiskt verktyg?"*, ett resonemang där hon liknar en blogg vid de borgerliga salongsdiskussionerna som Habermas beskriver i

¹⁶ Habermas, (2003), sid. 43

¹⁷ Ibid, sid. 164

sina teorier.¹⁸ Att möjligheten för vanliga medborgare att ta del av, kommentera och diskutera texterna på ett liknande sätt, förutsatt att de besitter en internetuppkoppling, fungerar ungefär som det offentliga rummet gör. Samtidigt är bloggen på många sätt knuten till den privata sfären. En ensam person har makten att publicera vad han eller hon vill. Detta gör att bloggen balanserar i gränslandet mellan det offentliga och det privata. En privat sfär med offentlig insyn och med chans för allmänheten att komma till tals med motargument, synpunkter eller egna åsikter. Vi har valt att tolka Habermas teorier på ungefär samma sätt och ställer oss alltså bakom Grefvebergs resonemang.

2.4 Marxistbaserad hegemoniteori

Den Marxist-baserade teorin om hegemoni; grekiska för "ledarskap" eller "ledande ställning" tillhör de teorier som används flitigast när det kommer till att förklara olika mediers ställning i samhället. I vilken utsträckning de försöker, utifrån sin egen plattform som opinionsbildare, påverka sina läsare och styra deras dagordning när det gäller vilka frågor de ska uppfatta som "på tapeten" för tillfället.¹⁹ Eftersom båda bloggarna tillhör två av landets största tidningar²⁰ kan de utan tvekan ses som ledande klasser i samhället.

Teorin går ut på att den ledande klassens idéer, i detta fall de stora medierna, i varje tidsepok är de som sätter dagordningen för vad som är viktigt även för resten av samhällets klasser. Den ledande klassen definieras som de som kontrollerar den materiella kraften i samhället, kontrollerar materiell produktion och mental produktion. Media som en regerande klass reflekterar den ledande klassens medvetenhet, som producenter av idéer och tänkande. Detta resonemang kan sedan tas vidare ett steg längre, ofta refererat till som ett vulgärt Marxistisk perspektiv. Med det menas att massmedia i västerländska demokratier skapar tankemönster åt människor. Och eftersom de i sin tur är ägda av större företag är de inte utan inflytande från den reella ledande klassen, alltså de med pengar och makt. Det kan och bör påverka vad de skriver om och på vilket sätt.²¹

¹⁸ Grefveberg (2006) sid 13-14

¹⁹ Andrews, Mason, Silk (2005), sid. 141

²⁰ http://www.ts.se/Public/PDF/Upplagestatistik/dags_08_22feb.pdf

²¹ Andrews, Mason, Silk (2005), sid. 141

Alltså kan hegemonistiska idéer tänkas förklara varför sport är producerad av massmedia och i sin textform tenderar att behandla främst vitas, mäns, medelklassens och de heterosexuellas ståndpunkter. Utan att vara konspiratorisk så kan teorin förklara varför detta synsätt levereras ur ett slags "förnuftstänkande" som inte alls behöver vara på förhand utstakat. Snarare handlar det om att människors bakgrund och invanda värderingar på en större tidning spelar in när de sedan producerar sina texter ²².

Hegemoniteori är ett bra hjälpmedel när det kommer till att utläsa på vilket sätt de båda skribenterna använder sina bloggar som åsiktsbildande "vapen" och hur de ser på sig själva gentemot konkurrenterna"

2.5 Teorin kring semiotiken

När man som vi analyserar texter ur ett kvalitativt perspektiv är det rimligt att också redogöra lite kring tidigare använda tillvägagångssätt inom semiotiken; tolkandet av tecken och deras betydelse. Ett, ibland, nödvändigt komplement till hegemoni-teorin.

Enligt semiotiken är alla tecken uppdelade i två delar: "The signifier", tecknets fysiska form och "the signified", tecknets betydelse eller mentala koncept i vilket det uppfattas. Enligt semiotikens grundare och pionjär, den schweiziske linguisten Ferdinand de Saussure, är alla tecken både slumpmässiga och konventionella. Och deras mening är i hög grad beroende av de tecken som omger tecknet i en större text. Därför är studerandet av texter omöjligt utan att också studera det samband i vilken texten är skriven. Tecknen är organiserade utifrån rådande kulturella koder och system som råder i samhället. ²³

Semiotiken tillför två viktiga dimensioner i studerandet av medier som båda saknas i den hegemoniska teorin. Där hegemonin fokuserar på den maktposition utifrån vilken en text är producerad lägger semiotiken sitt fokus på läsandet av texten. Dessutom kan semiotiken studera ett bredare spektrum av tecken än bara rena texter. Det kan handla om bilder, fenomen

²² Andrews, Mason, Silk, (2005) sid. 142

²³ Ibid, sid. 142-143

eller mer fysiska ting lika gärna som ord som används i en text.²⁴

Vad författaren av tecknet har för avsikt och underliggande mening med sitt användande av tecknet. Och hur mottagaren uppfattar tecknet. Och på vilka sätt en mottagare kan uppfatta det.²⁵

Eftersom semiotiken syftar till att hitta underliggande meningar i olika texter genom att bryta ner den i dess beståndsdelar (tecknen) är det mycket populärt att använda sig av den i den kvalitativa forskningsvärlden. Men eftersom vår studie snarare syftar till att ge en inblick i hur bloggarna väljer att fylla sitt utrymme, genom ämnesväl, längd och så vidare, snarare än att beskriva läsarnas eventuella mottagande av texterna tycker vi att teorin är svårapplicerbar i vår undersökning. Semiotiken handlar allt för mycket om relationen mellan producent och mottagare och är i sådana studier nästintill oundviklig att använda. Men vi kommer inte att dra några analytiska slutsatser utifrån den.

2.6 Strukturalism och post-strukturalism

Strukturen, ordningen och upplägget av en text är också något som många kvalitativa forskare tittar på för att kunna utläsa bakomliggande orsaker till att texten ser ut som den gör och vad den egentligen syftar till att säga.²⁶

Strukturen i vilket något framförs har en avgörande vikt för hur detta upplevs av omvärlden. Hur en text är uppbyggd, hur en sakframställan börjar och slutar påverkar hur väl budskapet går fram och kan också ge en bra bild av vad avsändaren har för budskap. Teorin liknar i mångt och mycket det som semiotiken avser att undersöka.²⁷

I post-structuralism motsatte sig forskningen att ord har enkla, bestämda meningar. Alltså kunde samma ord betyda olika saker beroende på i vilken kontext de framfördes. Detta är

²⁴ Ibid sid. 142-143

²⁵ Andrews, Mason, Silk (2005), sid. 141

²⁶ Ibid, sid. 142

²⁷ Ibid, sid. 142-143

något som bör tas i beaktande vid kvalitativa analyser av texter²⁸.

På samma sätt som teorierna inom semiotiken studerar producent/mottagare genom att bryta ner texter i dess beståndsdelar fungerar teorierna om structuralism på ungefär samma sätt. Fokus ligger på hur texter är tänkta att påverka sina mottagare genom särstudier av den presenterade textens upplägg.²⁹

Vi tror att teorierna är väl användbara inom medieforskningen överlag, där medier sätter dagordningen för massans (folkets) opinion. Men i vår studie, som inte direkt syftar till att undersöka denna relation mellan avsändare och mottagare, är den alldeles för specifik för att vi ska kunna dra några djupare slutsatser utifrån den. Vi kommer därför inte att lägga särskilt mycket fokus på den.

²⁸ Ibid, sid. 142-143

²⁹ Andrews, Mason, Silk (2005), sid. 143

3. Metod

I den här delen presenterar vi vår metod och vårt urval och hur vi gått tillväga när vi analyserat bloggarna. Vi beskriver först vårt metodval, och efter det beskriver vi vårt urval och tillvägagångssätt, och sedan diskuterar vi validiteten och reliabiliteten i vår metod.

Vi har valt att göra en kvalitativ textanalys av de två bloggarna. Detta eftersom vi behöver gå in på djupet i texterna för att kunna besvara våra forskningsfrågor.

Vårt syfte är att närmare kunna berätta vad dessa två fotbollsbloggar innehåller. Vi vill kunna fånga upp saker som man bara kan hitta ”mellan raderna” och som kan svara på hur skribenterna ser på fotbollsvärlden, mediebranschen, sin egen yrkesroll och sina konkurrenter. Genom ett kvantitativt tillvägagångssätt hade vi kunnat svara på frågor om mängd, så som hur ofta de skriver om en viss sak eller hur mycket, men det hade blivit svårare att besvara frågor om nyanser och tonfall.

Vi vill kunna fånga upp mönster och få en djupare förståelse av det vi analyserar, och då lämpar sig en kvalitativ metod bättre än en kvantitativ. Vi är inte heller intresserade av att kunna ge generella svar kring vad svenska sportbloggar innehåller. Vi vill kunna svara på de frågor vi ställer till just de här bloggarna, och då lämpar sig en kvalitativ metod bäst.

Vi har valt att inte göra några intervjuer med Johan Orrenius och Robert Laul, detta eftersom vår undersökning handlar om vad de skriver om och hur de skriver, och de frågorna anser vi att vi kan svara på enbart genom textanalyser.

Som utgångspunkt i vår undersökning kommer vi att använda den beprövade kvalitativa metoden Altheides Ethnographic Content Analysis (ECA), som kortfattat går ut på att man ställer frågor till den text man analyserar³⁰. Den kommer vi närmare att beskriva nedan:

³⁰ Altheide, (1996), sid. 24

3.1 ECA

Metoden ECA går ut på att man ställer relevanta frågor till texten och använder dem för att kunna besvara sin forskningsfråga. Med hjälp av den metoden kan vi hitta saker i texten som man kanske inte lägger märke till vid första anblicken. De forskningsfrågor vi tidigare ställt upp i vår problemformulering kommer med hjälp av underfrågor bilda en frågemall som vi använder på respektive blogg för att kunna få så liknande resultat som möjligt, bloggarna emellan. En risk med denna metod är att de frågor man ställer inte kan besvaras om inte ytterligare frågor ställs samtidigt. Exempelvis är orden ”vad”, ”varför” och ”hur” viktiga att variera kring alla större frågor. Ställer man frågan ”Vad står det om fotboll i bloggen?” måste man också försöka besvara ”Hur står det om fotboll i bloggen?”.³¹ Därför har vi valt att försöka nyansera alla ämnesfrågor på ett liknande sätt med fler underfrågor och följdfrågor. Med denna metod försöker man sedan att hitta svaren i form av återkommande mönster, såväl i ämnen som i skriftliga stilistiska grepp, samt tematiska mönster och hur viktigt skribenten själv verkar tycka att det han för tillfället behandlar är och hur (eller varför) det kommer att uppfattas på det sätt det gör.³²

3.2 Urval

Vi har analyserat en månads bloggande från de båda skribenterna. Vi anser att en månad är tillräckligt lång tid för att vi ska kunna sätta oss in ordentligt i vad skribenterna skriver om, och hur de gör det. Den tidsperiod vi valde att analysera sträcker sig från den 12 november till den 12 december 2008. Anledningen till att vi valde just den perioden är att vi vill hitta en sådan färsk period som möjligt, så att båda skribenterna är så etablerade som möjligt i sitt sätt att skriva. Det hade även varit en möjlighet att ta från nästan vilken tidsperiod som helst, exempelvis från ett halvår tillbaka eller för tre månader sedan, men eftersom bloggarna inte är lika gamla så tänkte vi att vi vill ha en sen period, så att inte den ene är mer etablerad i sitt skrivande än en andre.

Det hade också kunnat vara ett alternativ att specificera ett antal blogginlägg som ska

³¹ Altheide, (1996), sid. 25

³² Ibid, sid. 13-14

analyseras, men eftersom vi vet att Laul bloggar mycket oftare skulle det ge Orrenius ett alltför långt tidsspänn eftersom han skriver så mycket mer sällan. Då skulle resultatet kunnat bli snedfördelat på så sätt att Laul skriver oftare och på så sätt får sina inlägg koncentrerade under en kortare period. Vi anser därför att det blir bättre att ta från samma tidsperiod. Totalt består vårt analysmaterial av 15 inlägg från Johan Orrenius, och 50 från Robert Laul.

3.3 Tillvägagångssätt

Vi skummade igenom de båda skribenternas bloggar under vår urvalsmånad för att se hur våra frågor skulle kunna gå att besvara.

Efter att ha läst de båda bloggarna så pass många gånger att vi var väl underförstådda med vad som stod i dem ställde vi frågor utifrån vår frågemall. Därefter skrev vi ner olika citat som skulle kunna illustrera det som vi tycktes ha hittat. Därefter skrev vi vad vi baserade våra antaganden på och hur detta var relevant för undersökningen.

När detta gjorts letade vi efter luckor som skiljde resultatet av undersökningen bloggarna emellan. Vi läste igenom de båda bloggarna flera gånger för att undvika fel och för att hitta intressanta skillnader och exempel.

3.4 Validitet och reliabilitet

Validiteten i forskning delas in i två kategorier: intern och extern validitet. Den interna validiteten styrs av hur väl undersökaren verkligen undersöker det som han påstår. Alltså hur bra metoden verkligen mäter det man vill mäta. Extern validitet visar i vilken grad undersökningen är generaliserbar.³³

Med reliabilitet menas hur ett resultat i en undersökning är replikerbart. Om någon som upprepar undersökningen får samma resultat kan man tala om hög reliabilitet. Reliabiliteten avser helt enkelt hur noggrant och säkert man kan uppnå samma resultat med det

³³ Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Wängnerud, (2007), sid. 63-64

mätinstrument man använder. En datainsamlings validitet anger hur väl den mäter den variabel man avser att mäta.³⁴

Med vår angreppsmetod, den kvalitativa innehållsanalysen, kommer dock en del problem med de här begreppen. Eftersom begreppen från början kommer ur den kvantitativa forskningen är de inte fullt applicerbara på den kvalitativa. Undersökaren är själv mätinstrumentet och därmed präglad av sitt egna subjektiva medvetande.³⁵

Flera forskare menar att något validitetsproblem inte uppstår vid kvalitativa undersökningar. Eftersom modellen allt som oftast tar sin grund i att man inte söker några färdiga begrepp utan låter texten själv till stor del forma frågeställningarna. Samma sak gäller reliabiliteten, som ska visa på mätinstrumentens entydighet och tillförlitlighet, eftersom de mätinstrumenten inte används vid kvalitativa undersökningar. Syftet är inte att mäta kvantiteten av en viss företeelse utan snarare hitta en eller flera synliga kvaliteter. Således ligger problemet snarare att undvika problem med att upptäcka dessa. Den kvalitativa forskningen är en "upptäckarmetod" och då gäller problemet alltså att vara kunnig nog att inte låta någon kvalitet gå förbi en.³⁶

För att undvika ett sådant "upptäcker"-problem har vi försökt att, som vi varit inne på tidigare i metoddelen, läsa samma texter flertalet gånger, med olika infallsvinklar givna ur den frågemall vi ställt upp, samt att vi båda läst båda bloggarna på samma sätt.

3.5 Metodproblem

Vår undersökningsperiod, den 12 november till den 12 december 2008, ligger i en tidsperiod då många summerar det gångna året. Det innebär att flera priser och utmärkelser delas ut. Båda bloggarna skriver om detta och det kan givetvis ha färgat deras värdering av bloggutrymmet. Det kan innebära att de exempelvis reflekterar mer kring sin yrkesroll än vad som är representativt utslaget på en längre tidsperiod.

³⁴ Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Wängnerud, (2007), sid. 70-71

³⁵ Eneroth, (1987), sid. 59-65

³⁶ Ibid, sid. 59-65

Ett annat problem vi har i vår undersökning är de stora skillnaderna i materialet. Vi har analyserat 15 inlägg från Orrenius och 50 från Robert Laul. Att det är så stor skillnad kan givetvis ha en inverkan på resultatet, men vi anser ändå att undersökningen fungerar. Detta eftersom vi anser att 15 inlägg ändå är en så pass stor mängd att vi kan få svar på våra forskningsfrågor och undersökningen lider inte alltför mycket av det. Det bästa vore givetvis om vi kunde analysera lika många blogginlägg från samma period, men det är tyvärr en utopi. Alternativet, att ha samma antal inlägg från båda skribenterna, hade gjort resultatet mer skevt än det nu blir. Eftersom de båda bloggarna berör så pass mycket dagliga händelser hade Orrenius fått beröra ämnen som Laul inte fått med i vårt urval. Att då jämföra respektive skribents ämnesval hade varit omöjligt.

4. Resultat

Här går vi igenom de båda bloggarna och ser vad de innehåller var för sig. Sedan går vi närmare in på att analysera och besvara forskningsfrågorna i kapitlet "analys".

4.1 Robert Lauls blogg

Robert Laul bloggar på Aftonbladets webbplats. Bloggen heter "Fotbollsblogg med Robert Laul" utan underrubrik. Förutom inläggen finns också länkar till andra inlägg eller nyheter från Aftonbladets sajt i bloggen. I vänsterspalten finns också en bild på skribenten och en beskrivning av honom.

Under den period vi analyserat bloggen har Laul skrivit 50 inlägg. Det vill säga knappt två gånger per dag. Längden på hans inlägg snittar på cirka ungefär 1500 tecken. På bloggen finns också kommentatorsmöjligheter till varje inlägg. De som vill kommentera behöver bara klicka på en "tyck till"-länk och lämna sin kommentar. Är man medlem på sajten så går kommentarerna direkt ut, är man inte medlem så granskas de innan. Skribenten får ungefär 20 kommentarer per inlägg. Laul har en viss interaktivitet med sina läsare, och svarar ibland på inlägg. Till exempel ägnades hela inlägget "Som fan läser bibeln..."³⁷ från den 21:a november till att besvara kommentarer som läsare lämnat.

Tonen i Lauls språk är kärnfull och informell. Laul skriver mycket om sina egna åsikter och utgångspunkten i inläggen är ofta hans egna åsikt och hans syn på saker och ting och ordet "jag" är ofta förekommande. "Jag tycker", "Jag förstår inte" osv. Innehållet är även det ofta på en personlig nivå, där han till exempel skriver om arbetet på hans redaktion eller annat, som inte nödvändigtvis har med fotboll att göra. Tonen är ofta också skämtsam på ett ganska rått sätt, där han exempelvis kallar förbundskaptenen Lars Lagerbäck för "Gråskalle" eller säger att det är "Lite coolt att Markus Rosenberg är mannen som skickar Inters vildhjärna Marco Materazzi av planen med en välriktad armbåge och bruten käke som följd."³⁸

³⁷ <http://blogg.aftonbladet.se/6>, 21:a november 2008

³⁸ Ibid, 10:e december 2008

Sättet Laul skriver på ger ett ”grabbigt” intryck där han använder mycket smeknamn på andra personer. Han kallar exempelvis Johan Orrenius för ”Reservbloggaren”, en kollega ”Janne Flash” eller som vi nämnt tidigare, Lars Lagerbäck för ”Gråskallen”. Ett annat exempel på den skämtsamma och lite råa tonen är från inlägget ”På allmän begäran” från den åttonde december där Robert Laul skriver om att någon tagit ett foto av honom mot hans vilja och att Laul nu vill ses på ”fredag kväll utanför Rapidköp. Då har jag hunnit ta mig en stänkare och analyserat På spåret”³⁹. Uppenbart skämtsamt, men det är ett tydligt exempel på den ton som råder i bloggen där det skämtas och hålls en råbarkad stämning.

Ämnena för inläggen i Lauls blogg kan variera kraftigt. Det kan handla om rent privata saker, om fotbollsvärlden, eller om mediebranschen. I bland kan Robert Laul skriva om saker som inte alls har något med fotboll eller idrott att göra, utan där hans egen person har huvudrollen. Denna mening är ett tydligt exempel på detta:

”När det gäller utlottningen av Nivas bok har jag fått in drygt 280 mejl som gissar på min vikt och gissningarna spänner från 74 kilo till 136,9. De fem vinnarna presenteras på fredag.”⁴⁰

Ett inlägg som egentligen inte alls rör fotbollen, men det är ett tydligt exempel på att Laul både har fokus på att skriva om sig själv som person som att berätta om vad som händer i fotbollsvärlden. Med samma fokus på den egna personen skriver han om händelser i mediebranschen:

*”Svenskafans.com:s årliga [sportjournalistomröstning](#) är avgjord och återigen vann Lasse Granqvist den tyngsta kategorin med Niva som stark tvåa. Inget att säga om det...däremot sparkar jag min egen kampanjorganisation som inte alls gjort sitt jobb – **SIST** i den enda kategori jag överhuvudtaget kom med i (bästa bloggen).”⁴¹*

Eller ett exempel där han tar upp frågan kring sin lön. En fråga som både rör hans eget privatliv, samt utvecklingen i mediebranschen.

³⁹ <http://blogg.aftonbladet.se/6>, 8:e december 2008

⁴⁰ Ibid, 10:e december 2008

⁴¹ Ibid, 8:e december 2008

”Enligt min egen tidning tjänar jag över 37 000 i månaden men det är alltså fel, jag tjänar nätt och jämnt över 30 000, resten är övertid och traktamenten vid resor. Själv tycker jag att jag borde ha minst sextio papp i månaden med tanke på den goda löneutvecklingen kompetenta människor i TV-branschen sägs ska få”⁴².

Robert Lauls blogg fungerar också ofta som en dagbok, exempel på detta dagboksskrivande är när han skriver om vad han gjort under dagen, eller vad han ska göra under kvällen:

”Intressant dag annars då jag jobbat med TV-programmet, skrivit en krönika till S (Sportmagasinet), skrivit på bloggen, för nätet samt en nyhetsartikel till morgondagens papperstidning.”⁴³

Eller:

”Årliga herrmiddagen i kväll med tidnings-Farsan, Janne Flash, min vän o kollega Flinck och Niva. Vi kör ett 80-talsrace med VM-krönikorna -82 och -86 och eventuellt EM -88-krönikan om jag hittar den.”⁴⁴

Laul återkommer också ofta till att skriva om händelser i mediebranschen. Det skrivs mycket om vilka planer Laul och hans redaktion har för framtiden, vad andra tidningar har gjort eller inte gjort, och hur fel ute huvudkonkurrenten Expressen var. Laul kritiserar gärna Expressen och menar till exempel skämtsamt den 10:e december att Expressens chefredaktör Otto Sjöberg avgått eftersom Expressen stulit en nyhet från Aftonbladet.

”...enligt vad bloggen erfar blev denna diskussion omöjlig för Otto Sjöberg. En av Expressens medarbetare gjorde nyligen ett stort nummer när hans nyhet blev "stulen" utan att "creddas" och när hans tidning nu gjorde exakt samma sak hamnade Sjöberg i ett läge där han hade att välja på att sparka sin medarbetare eller själv avgå. Han valde det senare.”⁴⁵

⁴² <http://blogg.aftonbladet.se/6>, 10:e december 2008

⁴³ Ibid, 3:e december 2008

⁴⁴ Ibid, 29:e november 2008

⁴⁵ Ibid, 10:e december 2008

Eller ett annat, kanske ännu tydligare exempel på hur Laul bemöter konkurrenten:

”I dag mullrade AIK-styrelsens desinformationskampanj igång. Per Bystedt – som alla tidningar och medier söker utan framgång – ställde upp exklusivt för konkurrenten och jag förstår varför. Det var en av de mest okritiska intervjuer jag någonsin läst. Jag förstår att han lät sig intervjuas av Lur, klassisk taktik för att undvika de kritiska frågorna.”⁴⁶

Här skriver Laul om när Expressens reporter Mattias Lühr exklusivt fick träffa en person i AIK-ledningen för en intervju. I den här situation reagerar Laul mot att konkurrenten fick träffa personen i fråga, och kritiserar samtidigt reporterns intervjuteknik. Dessutom skriver han om reporterns namn från Lühr, som han egentligen heter, till Lur för att provocera.

Den kritik han ofta ger till konkurrerande medier visar på att Laul ser på sin arbetsituation lite som en tävling. Att vara bättre än konkurrenten verkar ligga högt uppe på Lauls agenda. Det syns även i hans inlägg ”U21-EM- på eller av?” från den 3:e december där han skriver så här:

”...apropå det så kom vår medlemstidning Journalisten med posten i dag. Där berättar DN-Esk om en begynnande utbrändhet. DN-Esk är en go gubbe, nu ska han vila i tre veckor, jag hoppas att han snart är på fötter igen. Däremot förstod jag inte riktigt ingressen i artikeln om honom: ”Han är sportjournalisten som gärna tar i de stora kontroversiella frågorna”. Då undrar man vilka stora kontroversiella frågor vi andra knappt vågar röra men som DN-Esk aldrig ryggar för?”⁴⁷

Här syns det att Laul, även om han visar sympatier för den utbrände journalisten, känner sig lite stött av uttalandet att ”DN-Esk” vågar ta tag i de stora frågorna. Att vara ansedd som en bra journalist verkar vara viktigt för Laul, och han reagerar här om någon antyder att någon annan är bättre. Det finns fler exempel på hur Laul lägger vikt vid att vara bättre än konkurrenten, som när han nämner de olika priser och utnämningar som olika journalister fått, som det exempel vi gav tidigare när han skrev om Svenskafans utnämningar.

⁴⁶ [http://blogg.aftonbladet.se/6, 13:e november 2008](http://blogg.aftonbladet.se/6,13:e%20november%202008)

⁴⁷ Ibid, 3:e december 2008

Samtidigt som Laul gärna kommenterar andra medier, och gärna slänger in lite kritik, gör han reklam för sin egen produkt. Många gånger under den period vi analyserat bloggen skriver han om hans redaktions WebbTV-program "Laul Calling" och om vad som kommer att hända i det programmet. Det programmet är ett ganska nytt koncept som han jobbat med, och han skriver mycket om vad som sägs om TV-programmet i övrig media, och han efterfrågar kommentarer från läsare för att få veta vad de tycker.

Han länkar också ofta till artiklar som finns på Aftonbladets webbplats, även till andra medier, även om det inte är lika många länkar dit som till Aftonbladet-artiklar. Självklart skriver även Robert Laul om händelser inom fotbollsvärlden bortom händelserna på hans redaktion eller inom den privata sfären. Laul skriver många inlägg där han kommenterar nyheter och händelser inom fotbollsvärlden och där han ger sin egen åsikt till dessa händelser. I inlägget "DIF tvingade till nystart" den 19:e november skriver han om förändringarna i Djurgårdens IF:s ledning. Laul skriver ofta om händelser "bakom kulisserna" i fotbollsvärlden. Han skriver om sina egna åsikter och hur han tycker att fotbollsklubbarna ska sköta sina saker.

"Om jag varit i Alf Johanssons kläder hade [jag också föreslagit en tränarförändring](#) för styrelsen...vad en VD nu vet om sådant? Ska VD verkligen göra sportsliga utvärderingar? Men håller man sig till att titta på målproduktionen var det glasklart, delad trea från botten." ⁴⁸

Laul har klara åsikter och drar sig inte för att blanda sig i diskussioner om hur fotbollsklubbar ska göra saker och ting. Skribenten har en åsikt om det mesta, och som läsare får man intrycket av att det är självklart att han ska ha en åsikt, som i inlägget "Något är fortfarande snett i Djurgården" från den 11:e december där han följer upp händelserna kring Djurgården och menar att "...Den högst sportslige givetvis ska ha full frihet i den här typen av frågor." ⁴⁹

Han levererar sina åsikter på ett sätt som är väldigt "rakt på", och det ger intrycket av att han ser sig själv som en naturlig del av debatten och att hans åsikt räknas. Det finns många fler exempel på när Robert Laul kommenterar beslut eller händelser inom fotbollsvärlden förutom de två vi nämnt om Djurgården. Exempelvis tycker Laul att det är märkligt att

⁴⁸ [http://blogg.aftonbladet.se/6, 19:e november 2008](http://blogg.aftonbladet.se/6,19:e%20november%202008)

⁴⁹ Ibid, 11:e december 2008

fotbollsdomaren Peter Fröjdfeldt inte får döma fotboll för att han är för gammal, han ger kritik till IFK Göteborgs sportchef Håkan Mild för att han inte försökt värva en viss spelare, och han ger även kritik till bragdguldet.

Kritiken till bragdguldet är värd att gå närmare in på. Att Robert Laul, som vi nämnt tidigare, inte drar sig för att ha klara åsikter eller att vara kontroversiell exemplifieras ganska bra av hur han svarar på den kritik han får av bloggans läsare sedan han den 2:a december kritiserat bragdguldet (ett av idrottssveriges mest ansedda priser). Vinnaren av bragdguldet var en handikappidrottare, och Laul fick mycket kritik från sina läsare. Kritik som han besvarar på följande sätt:

"Det kunde man ju räknat ut med röva och en krita att det skulle bli ett jävla liv om man kritiserade bragdguldet samma dag som en handikappidrottare vann ⁵⁰.

Där förstår man att Laul inte drar sig för att skriva saker som han vet är kontroversiella eller som kommer att skapa debatt.

4.1.1 Sammanfattning av Robert Lauls blogg:

Robert Lauls fotbollsblogg har fotbollen som grundsten, men ämnesvalen kan ändå variera kraftigt. Ofta får rent privata saker utrymme, såsom den egna vikten eller var han ska äta middag. Men Laul kommer också tillbaka till fotbollen och skriver om aktuella händelser inom fotbollsvärlden och om vad som händer bakom kulisserna i fotbollsklubbarna. Han skriver också om matcherna i sig, och kommenterar bland annat svenska landslagets öden och hur det gått i veckans matcher.

Robert Laul använder även bloggen som en egen dagbok där han skriver om vad han har gjort under dagen eller vad som händer på hans arbetsplats. Det förekommer även mycket egna åsikter och inlägg där Laul argumenterar för dessa, såsom i de nämnda exemplen om Djurgården.

⁵⁰ <http://blogg.aftonbladet.se/6>, 3:e december 2008

Laul skriver även mycket om medievärlden och sin position i denna. Han skriver om diverse priser som delats ut, och andra nyheter inom hans bransch. Laul kritiserar gärna konkurrenterna för de fel han anser att de gjort. Det är också tydligt att Laul lägger vikt vid att vara bättre än sina konkurrenter och han poängterar gärna på vilka sätt han är det. Laul ser på mediebranschen som en tävling där det är viktigt att ligga före konkurrensen. Att han ser det som en tävling syns också när han skriver om de utmärkelser och priser som andra journalister fått, och Laul kritiserar skämtsamt att han inte fått några priser.

Tonen i Robert Lauls fotbollsblogg är hård och rakt på sak. Laul går ofta direkt på det han vill ha sagt och är kärnfull i det han skriver utan särskilt många stilistiska utsvävningar. Tonen i Lauls skrivande kan beskrivas som personlig. Robert Laul skämtar ibland också på ett ganska rått och ”grabbigt” sätt, och man får intrycket av att författaren inte skyler sina ord.

4.2 Johan Orrenius blogg

Johan Orrenius bloggar med Expressens eget bloggprogram som bas. Under vår undersökningsperiod bloggade han ungefär varannan dag. Bloggen går under benämningen "fotbollsblogg" med underrubriken "Täcker allt från Zlatan till ÖSK:s materialare".

De flesta inläggen är av en längre karaktär med ett snitt på cirka 1500 tecken med blanksteg. Alla inlägg är försedda med en chans för alla läsare att kommentera. Tjänsten kräver dock att man är medlem på Expressen.se där man registrerar sina personuppgifter.

Oftast är det ingen som kommenterar inläggen och när så görs var det under vår undersökningsperiod alltid under 10 kommentarer. De kommentarer som skrivs är oftast av det uppmuntrande slaget.

Språket och tonen i de allra flesta inlägg är väldigt personlig och många inlägg beskriver arbetet som sportjournalist. Det kan handla om bakgrunden till varför några reportage blivit som de blivit eller vilka problem som Orrenius stött på under sina resor ute i europa som journalist.

Trots att bloggen beskrivs som en fotbollsblogg skriven av en fotbollskrönikör handlar den

mer om jobbet som journalist, aktuella idrottshändelser överlag (inte bara fotboll) eller andra mindre sportrelaterade saker som musik, film och tv. Några konkreta exempel på detta är bland annat:

*"Bland tror jag att Eldkvarn är det enda band jag behöver. Ju mer Kleerup, The Game och Lil' Wayne beskrivs som framtiden – desto mer vill jag höra Plura sjunga om livet på S:t Persgatan i Norrköping."*⁵¹

*"Årets film är för övrigt "I'm not there". Åtminstone årets filmupplevelse."*⁵²

"Och även helgens låt.

*Slick Rick – [I own America \(remix\)](#) "*⁵³

När det kommer till berättelser kring resor i fotbollens namn för Expressens räkning blir oftast små dialoger eller mindre uppsnappade anekdoter fokus i Orrenius bloggande. Ett exempel från en match i Israel:

"Rolig dialog från Tel Aviv:

– Har ni några ultras i Sverige?

– Det har varit en del problem i år. Fans som har kastat in grejer på plan och matcher som har fått avbrytas.

*– Inga ultras alltså."*⁵⁴

Orrenius har inga problem med att hylla andra skribenter utanför Expressen. I flera inlägg uppmanar han sina läsare att gå utanför Expressen för att få tag i vad han tycker är läsvärda skribenter och texter. Lojaliteten till arbetsgivaren verkar inte stå i vägen för vad han anser vara bra journalistik. Ett exempel:

*"Nya numret av Offside är bra. Särskilt jobbet om Bayern München. Däremot hade jag väntat mig mer av repet om Manchester United och jag hade hellre sett Klinsmann på förstasidan än Ronaldo och Rooney."*⁵⁵

Till och med huvudkonkurrenterna på Aftonbladet hyllas:

⁵¹ <http://blogg.expressen.se/orrenius>, 11:e december 2008

⁵² Ibid, 11:e december 2008

⁵³ Ibid, 8:e december 2008

⁵⁴ Ibid, 1:a december 2008

⁵⁵ Ibid, 1:a december 2008

*"På Arlanda träffade jag Sportbladets Erik Niva (som jag inte sällan delar resrutt med). Han är precis på gång med att släppa en bok med titeln "Den nya Världsfotbollen". Det är samlade reportage och texter från Nivas alla resor och borde förstås vara mycket läsvärd."*⁵⁶

Orrenius verkar ha ett tudelat förhållande till sin roll som en av landets främsta och mest hyllade krönikörer och reportagemakare. När det prestigefyllda magasinet Four-Four-Two utsåg honom till årets bästa fotbollskrönikör skrev han så här:

*"Okej. Four-Four-Two har utsett mig till Sveriges bästa fotbollskrönikör. Motiveringen: "Johan Orrenius är barnsligt nyfiken och suverän på att fånga upp röster och små händelser. Han har ett språk som är lättillgängligt och lekfullt. Detta gör honom till en mästare på att skildra de stora mästerskapen genom det lilla ögat."*⁵⁷

För att i resten av inlägget raljera i ett fem gånger så långt textsjok om att utnämningen inte stigit honom åt huvudet. Med stor ironi förminskar han sin egen storhet och drar paralleller till hur filmstjärnor ofta klagar på den hysteri som mycket medieexponering kan bidra till. Autografjägare, galna fans och att aldrig längre få vara helt anonym:

*"Jag vet förstås att det är sånt här som kommer med framgången, och jag är inte den som inte bjuder till. Jag hatar att göra fansen besvikna (utan mina fans är jag ingenting). Ta till exempel den lille killen från Åtvidaberg, tror han hette Kevin, som kom fram till mig i dag. Han hade liftat till Stockholm bara för att få sin Expressen signerad av mig. Jag såg in i hans förväntansfulla ögon och fast handleden redan värkte från allt autografskrivande tvekade jag inte. Jag hade bara inte klarat av att göra den parveln besviken! That's just not how I was raised, you know."*⁵⁸

Ironi och humor som val av textform är ett försök att ta ner sig själv på jorden utan att förminska sin prestation allt för mycket. Det blir ett lättare och mer lättillgängligt sätt att nå ut med att hur stolt man än blir över en sådan utmärkelse så betyder det egentligen inte allt för

⁵⁶ <http://blogg.expressen.se/orrenius>, 12:e december 2008

⁵⁷ Ibid, 22:a november 2008

⁵⁸ Ibid, 22:a november 2008

mycket för honom.

Hans språk, när det kommer till att bevaka sporthändelser eller att tycka till om sådana, ger en känsla av att han själv är väldigt exalterad över det han skriver om. Han ger ett genuint intryck och skriftspråket är refererande, detaljerat och nästintill litterärt. I en spansk ligamatch mellan Real Madrid och Sevilla väljer Johan Orrenius att återge matchen beskriven som ett skådespel. Att han nämner att matchen spelades utan varken manus eller regissör tyder på att han ser fotbollsmatchen som något större än så. Stjärnor som faller under pressen och väderförhållandena, åskådarna och målchanserna används alla för att dramaturgiskt bygga upp matchen och ge den en större mening än vad den kanske resultatmässigt betyder för utgången av ligan på sikt. Så här skriver han:

"Det är i Spanien det händer just nu. Först Barcelonas magnifika uppvisning mot Valencia i lördags. Sen Real Madrid–Sevilla i går. Såg ni den matchen? Fan vet om det ens var en match. Snarare ett skådespel utan vare sig regissör eller manus. Sevilla hade 3–1 i paus. Regnet öste ner i Madrid och det visslades på Santiago Bernabéu. Sen gör Real två snabba mål – och Sevilla havererar totalt. Det är fascinerande att se när det händer. Stora stjärnor blir plötsligt väldigt rädda, rutinerade försvarare drabbas av panik och stänger av hjärnan. Real hade stolpskott, nosade på en straff och tvingade Palop till årets räddning. Men så visas Robben ut. Real fortsätter att attackera men glömmar bort att försvara. Kanouté kan i lugn och ro ta sig fram på högerkanten, slå ett tjusigt inlägg till en helt omarkerad Renato. Och 3–4. Det var den sjukaste match jag sett i år. Nej, förresten. Det var ju ingen match, just det. Gud vet vad Schuster tänkte på efter slutsignalen. Kanske på att lördagens tungviktsmöte med Barcelona kan bli hans sista som manager för Real Madrid."⁵⁹

Johan Orrenius kritiserar sällan sina kollegor eller andra journalister eller krönikörer särskilt hårt. Oftast är han som hårdast mot den egna tidningen vilket vi varit inne på tidigare i den här delen av uppsatsen. Som hårdast under vår undersökningsperiod var han i ett inlägg som fungerade som ett öppet svar till kollegan och tillika allsvenska Kalmar FF:s lagkapten Henrik Rydström som också bloggar och skriver krönikor. I en krönika skrev Rydström om det

⁵⁹ <http://blogg.expressen.se/orrenius> 8:e december 2008

svenska landslaget och Zlatans roll. Han menade att Zlatan, trots sin briljans och målfarlighet i straffområdet, skulle kunna bli en mycket bättre spelare om han också hjälpte laget mer. Genom uppoffrande löpningar eller starkare jobb i det defensiva spelet. Orrenius gillade inte krönikan och var inte sen att svara. Först citerade han Rydströms krönika:

"Zlatan har emellertid ingen helhet i sitt spel, han är en ögonblicksspelare, som fångar saker i flykten, men förstår sällan konsekvenserna av sitt agerande.

Till skillnad från Henke Larsson, som vet att om han gör en löpning åt ett visst håll får det just den här följden för laget och kan också göra ett uppoffrande slit bara för att det gynnar hans lagkamrater.

När Zlatan jobbar hem får man intrycket att han gör det för att undkomma en utskällning av tränaren."⁶⁰

Orrenius ägnar sedan resten av inlägget åt att motsäga sig Rydströms resonemang. Detta trots att de som sagt är kollegor:

"Skulle Zlatan, som Rydström vill, ägna sig åt mer uppoffrande slit är jag säker på att han skulle göra färre spektakulära mål. Jag tycker tvärtom att han gagnar laget genom att släppa fram sin magi i blixtrande attacker. Det är bara att kolla i statistiken.

Jämförelsen med Henrik Larsson ger jag heller inte mycket för. Henke Larsson är, precis som Rydström är inne på, en mästare på att göra sina lagkamrater bättre. Men Henke äger heller inte Zlatans briljans. Henke har nått sin nivå genom att arbeta hårdare än nästan alla andra anfallare. Hade han inte gjort det hade han aldrig fått spela för Barcelona och Manchester United.

Men Zlatan är en annan spelare."⁶¹

Tonen är varken rå eller elak, men heller inte försiktig. Mer saklig och argumenterande. Han framhåller tydligt att detta handlar om en åsiktsargumentering ("Jag tycker...") å ena sidan men fortsätter å andra sidan, ju längre texten fortlöper, att stöpa om sina formuleringar och maskera dem som fakta. Att "Henke Larsson är, ..., en mästare på att göra sina lagkamrater bättre" är ett faktum vars källa här är oklar. Det troliga är att Orrenius själv tycker så men ordvalet gör att man lätt kan ta det för en sanning.

⁶⁰ <http://blogg.expressen.se/orrenius>, 17:e november 2008

⁶¹ Ibid, 17:e november 2008

Orrenius tenderar också till att ta upp rent privata händelser som han varit med om utanför sin yrkesroll. Ett av de tydligare exemplen på det är:

”Idag är en riktigt bra dag. Jag fyller år (26) och blev väckt med sång och kyssar. I present fick jag en jättefin stickad halsduk. Sedan åkte jag till jobbet. Där skrev jag ett långt reportage som nog är det bästa jag har skrivit i år. I alla fall det roligaste. Och roligt blir ofta bra”⁶².

Historien skulle här lika gärna ha kunnat börja med ”Sedan åkte jag till jobbet”. Men han väljer istället att först berätta om den privata/lediga delen av dagen.

4.2.1 Sammanfattning av Johan Orrenius blogg

Johan Orrenius fotbollsblogg handlar till den största delen om hans egen vardag som verksam journalist vid Expressen. Mestadels beskrivs händelser som skett runtomkring ett jobb han varit utsänd på. Även överblivna intervjuer eller samtal som inte kommit att publiceras i de reportage han skrivit för papperstidningen dyker upp på bloggen.

Därefter behandlas fotbollen, i flera olika former, genom ungefär lika stora delar av ren referatrapportering kring matcher och allmänna rykten och spekulationer inom fotbollsvärlden. Därefter fylls inläggen med personliga reflektioner, privata detaljer, kommentarer kring konkurrenters artiklar och texter. Ämnesmässigt får fotbollen också relativt ofta stå vid sidan av till förmån för populärkultur så som film och musik. I några få fall får också ”vanlig” nyhetsrapportering personliga kommentarer från Orrenius.

Tonen och språket är lekfullt, ombyttigt, enkelt och med en tydlig personlig touch. Stilistiska grepp så som exempelvis ironi förekommer men oftast är anslaget ärligt och konkret. Texterna är överlag väl genomtänkta och väl skrivna. Stavfel är sällsynta, likaså andra språkliga slarvfel som exempelvis syftningsfel. Det litterära sättet att skriva kan vara en bidragande orsak till att bloggen inte uppdateras varje dag, ibland så sällan som ett inlägg i veckan.

⁶² <http://blogg.expressen.se/orrenius>, 3:e december

Han är aldrig sen att berömma konkurrenter som han tycker har gjort bra jobb. Överlag är hans lojalitet gentemot sin arbetsgivare aldrig större än att den hindrar honom från att kritisera Expressen, även om det är sällsynt. Det finns heller inte någon obottnad avsky till Aftonbladet. Han ger sig aldrig in i någon osaklig pajkastning, snarare tvärtom. Enligt Orrenius läsvärda texter i allsköns medier, även utländska, hyperlänkas ofta in direkt i inläggen.

5. Analys

Till att börja med kan vi konstatera att de båda bloggarna faktiskt är bloggar i ordets rätta bemärkelse. Enligt Lars Våge definieras bloggen som ”en webbplats som uppdateras ofta, och som har en omvänd kronologisk ordning”. Den definitionen följer Robert Lauls blogg. Inläggen i hans blogg kommer flera gånger per dag, och det senaste inlägget ligger alltid överst. Även Johan Orrenius följer den definitionen. Hans uppdatering av bloggen är visserligen inte lika frekvent som i Lauls blogg, men inläggen kommer ungefär varannan dag och det tycker vi man kan kalla för ”ofta” och kontinuerligt.

När det sedan kommer till innehållet så skriver de båda väldigt varierat. Om vi börjar med att gå igenom innehållet i Lauls blogg så ser vi att det kan sträcka sig från rent privata saker till åsikter om fotbollsvärlden. Här skiljer sig Lauls innehåll något från det Christoffer Larzon och David Respoli Helling kom fram till i uppsatsen ”Den sportjournalistiska bloggans karaktär”. De menar att det i sportbloggar inte alls skrivs särskilt mycket om det egna privatlivet och om saker på individnivå. Men det gör Robert Laul, som i detta exempel:

”Enligt min egen tidning tjänar jag över 37 000 i månaden men det är alltså fel, jag tjänar nätt och jämnt över 30 000, resten är övertid och traktamenten vid resor. Själv tycker jag att jag borde ha minst sextio papp i månaden med tanke på den goda löneutvecklingen kompetenta människor i TV-branschen borde få”.

Eller detta:

”När det gäller utlottningen av Nivas bok har jag fått in drygt 280 mejl som gissar på min vikt och gissningarna spänner från 74 kilo till 136,9. De fem vinnarna presenteras på fredag.”

Det är visserligen uppenbart skämtsamt och det är i form av en tävling. Men frågan som han ställer handlar enbart om honom som privatperson. Men vad som är privat är givetvis en definitionsfråga, och eftersom vi inte letat efter exakt samma saker som Larzon/Rizpoli Helling går det inte att jämföra rakt av. Och faktum är att de även har en kategori som heter ”vardagligt” där texter om den egna vardagen finns. Den kategorin ligger väldigt nära det som kan klassas som privat, och inom den kategorin hittade de en hel del i sina analyserade

bloggar. Så gjorde även vi i Robert Lauls blogg. Ibland tar han upp saker som inte alls har med idrott att göra, utan livet i övrigt. Som i följande exempel:

”Årliga herrmiddagen i kväll med tidnings-Farsan, Janne Flash, min vän o kollega Flinck och Niva. Vi kör ett 80-talsrace med VM-krönikorna -82 och -86 och eventuellt EM -88-krönikan om jag hittar den.”

Även Johan Orrenius skriver mer om rent privata angelägenheter än vad Larzon/Rispoli Helling kommit fram till. Till exempel vid detta tillfälle:

”Idag är en riktigt bra dag. Jag fyller år (26) och blev väckt med sång och kyssar.”

Innehållet i Johan Orrenius blogg kan, precis som Lauls blogg, kategoriseras som blandat. Han skriver ofta om fotbollen i sig, som matchreferat eller rykten inom fotbollsvärlden eller privata saker. En annan punkt som de båda liknar varandra på är att de ofta skriver om sitt yrkesliv. Detta stämmer överens med vad Susan Robinson kommit fram till; journalister skriver ofta i sina bloggar om livet som journalist. Däremot stämmer det inte med Larzon/Rispoli Hellings resultat, där de kommer fram till att yrkeslivet är den minst omskrivna kategorin. Exempel på vad Orrenius skriver om sitt yrkesliv:

”Okej. Four-Four-Two har utsett mig till Sveriges bästa fotbollskrönikör. Motiveringen: “Johan Orrenius är barnsligt nyfiken och suverän på att fånga upp röster och små händelser. Han har ett språk som är lättillgängligt och lekfullt. Detta gör honom till en mästare på att skildra de stora mästerskapen genom det lilla ögat.”

Lauls texter om yrkeslivet är dominerande i bloggen. Han skriver många gånger om vad som är på gång på arbetsplatsen, vad konkurrenterna gjort eller vilka som fått journalistiska priser. Man får ofta intrycket av att Robert Laul ser på journalistbranschen som en tävling, och att han lägger stor vikt vid att vara bättre än konkurrenterna. Orrenius texter om konkurrenterna är inte alls lika hårda i tonen, och det verkar som att han inte lägger lika stor vikt vid att tävla.

Ska man jämföra med Rebecca Bloods tre olika typer av bloggar (dagbok/loggbok, filter, anteckningsbok) så hittar man stora skillnader mellan de två bloggarna. Robert Lauls blogg är

till stor del en dagbok eller loggbok, där han skriver korta och spontana inlägg med en personlig ton som fungerar som dagboksinslag, till exempel vid detta tillfälle:

”Intressant dag annars då jag jobbat med TV-programmet, skrivit en krönika till S (Sportmagasinet), skrivit på bloggen, för nätet samt en nyhetsartikel till morgondagens papperstidning.”

Johan Orrenius skriver inte alls lika ofta inlägg av den typen. Han skriver som bekant inte lika ofta, och när han väl skriver så är inläggen ofta av en längre karaktär. Visst händer det också att Orrenius skriver den typen av inlägg, men inte lika ofta som Laul. Den kategori som är mest lik Orrenius är nog snarare den som kallas anteckningsbok. Han skriver ofta långa inlägg som nästan har formen av essäer, där han skriver långa, personliga inlägg om sina upplevelser inom fotbollsvärlden. Inom den kategorin hittar vi inte Robert Laul lika ofta, då hans inlägg oftare tenderar att ha en kortare och mindre prosaaktik ton.

När det gäller kategorin filter så är det ingen av bloggarna som passar in, då de inte centrerar kring länkar alls.

Under vår undersökningsperiod skrev Laul 50 inlägg. Varje inlägg innehar också kommentatorsmöjligheter och de som vill kommentera behöver bara klicka på en länk för att lämna sin kommentar även om kommentarerna från de som inte är registrerade granskas innan de publiceras. Varje inlägg fick under vår undersökning cirka 20 kommentarer som Laul sällan svarade på även om det skedde med jämna mellanrum. Man kan alltså tala om att Laul har en viss interaktivitet med sina läsare. Johan Orrenius däremot bloggar allt mer sällan. Under vår period skrev han 15 inlägg, ett varannan dag. Också Expressens krönikör tillåter kommentarer på sin blogg men för att lämna sådana krävs att man registrerar en användarprofil på Expressens sida. Oftast saknar inläggen kommentarer och inget inlägg fick under vår period fler än 10 kommentarer.

Robert Laul använder, tillsammans med sina läsare, sin blogg på ett liknande sätt som de borgerliga klasserna i forna tiders feodalsamhällen, använde sina salonger. Här kan diskussioner föras liksom synpunkter och kommentarer får frodas. Men eftersom Laul själv är i mångt och mycket ansvarig för både vad som skrivs i bloggans huvudtexter samt har möjligheten att blockera avsändare som han inte själv finner lämpliga utifrån hur de skriver

sina kommentarer, kan man säga att hans blogg också tillhör den privata sfären. Därför kan man enligt Habermas teorier säga att Lauls blogg passar in både som ett offentligt rum och som en privat sfär. Även den privata sfären figurerar självklart i den offentliga eftersom vem som helst med en internetuppkoppling kan läsa vad han skriver men det räcker inte för att klassa den som given inom Habermas offentliga rum.

Men teorierna, som i det moderna samhället skulle kunna förklara bloggens roll genom att likna den vid de borgerligas diskussioner som fördes i feodalsamhällets kaffestugor och värdshus, är inte fullt överensstämmande med Orrenius blogg. Eftersom man måste registrera sig som användare på Expressens hemsida tillåts bara de människor som accepterar medieföretagets kommentarpolicy att interagera med övriga debattörer på bloggen. Det blir en i allt större grad enriktad kommunikation där ena parten skriver (Orrenius) och andra parten läser (läsarna). Även språkligt kan man utläsa att Orrenius hellre skriver om privata saker och tonen i de sportsliga referaten är allt som oftast av det positiva och hyllande slaget. Man kan alltså tala om en allt större privat sfär än i Lauls fall.

Eftersom Laul skriver mycket om sina egna åsikter och mer än ofta börjar sina meningar med ”Jag tycker”, ”Jag förstår inte” följt av ganska raka, nästintill överlägsna, sågningar av fotbollsspelare, krönikörer, ledare och andra människor, kan man dra givna slutsatser till den Marxistiskt baserade Hegemoni-teorin. Ett exempel:

”Om jag varit i Alf Johanssons kläder hade [jag också föreslagit en tränarförändring](#) för styrelsen...vad en VD nu vet om sådant? Ska VD verkligen göra sportsliga utvärderingar?”

Laul ser sig själv som en ”ledare” åsiktsmässigt och skriver på ett sätt som får hans åsikter att verka rätta, hårda och sanna. Som teorin säger: Utifrån sin medieplattform försöker Robert Laul att påverka sina läsares dagordning och få dem att ta vad han tycker är viktigt på fullaste allvar. Att han inte bara utövar teorin utan även lyckas med det han avser göra visas också i interaktionen mellan de kommenterande läsarna.

Johan Orrenius språk är tvärtemot Lauls sätt att skriva väldigt neutral. Han ställer sig sällan bakom någon speciell hyllningskör eller ”tycker” på det sätt som Laul gör. Tonen i språket visar snarare på en personlig still som signalerar att han själv är som sina läsare. Ett fan av sporten fotboll. Ett fan som skriver för andra fans. Ett exempel:

”Såg ni den matchen? Fan vet om det ens var en match. Snarare ett skådespel utan vare sig regissör eller manus.”

Även när det kommer till att skriva om konkurrenterna skiljer sig de båda bloggarna kraftigt. Orrenius skriver sällan något negativt om några kollegor eller konkurrenter. Alltid neutral eller positiv. Han tipsar istället om läsvärda artiklar utanför det egna företaget.

”Nya numret av Offside är bra. Särskilt jobbet om Bayern München. Däremot hade jag väntat mig mer av repen om Manchester United och jag hade hellre sett Klinsmann på förstasidan än Ronaldo och Rooney.”

Enligt hegemoni-teorin utnyttjar Orrenius sin plats som ledande klass till att förmedla andras texter som han själv tycker är bra och försöker få sina läsare att också tycka att de är bra. Ett slags sätt att försöka sätta läsarna dagordning för vad som är viktiga ämnen och texter.

Man får även en tydlig bild av vilken relation Robert Laul har till sina kollegor och konkurrenter. Tonen är ofta rå, ibland skämtsamt och ibland inte, och han försvarar alltid sin egen tidning, Aftonbladet, medan alla andra behandlas tvärtom. Expressen är en självklar måltavla eftersom de är huvudkonkurrenten. Expressens Johan Orrenius kallas för ”Reservkrönikören”, han reagerar när någon skriver att Johan Esk från DN (”DN-Esk”) aldrig ryggar för de stora frågorna inom fotbollen, Expressens Mattias Lühr blir inte bara beskylld för att vara en dålig journalist utan kritiseras också för sin okritiska intervju teknik (efter att samme Lühr fått en exklusiv intervju med en person inom AIK:s ledning som Laul själv sökt för en kommentar utan framgång).

Denna taktik, att hoppa på sina konkurrenter och peka på deras svagheter går också att koppla till hegemoni-teorin. Den ledande klassen definieras som de som kontrollerar den materiella kraften i samhället, alltså den materiella- och mentala produktion som läsaren tar del av. För att fortsätta tillhöra en ledande klassen tar Laul här till ett klassiskt propagandaknep där man framhåller motståndarens svagheter istället för sina egna goda sidor. I Orrenius fall är det snarare tvärtom. Han hyllar sina konkurrenter. Men det betyder inte att syftet skiljer sig. Om man ser all massmedia som sammankopplad kan Orrenius taktik vara mer lik Lauls om man ser hans taktik som ett försök att förstärka hela massmedias roll som dagordningssättare av aktuella ämnen till sina läsare. Denna utsvävning saknar dock några som helst bevis och

troligvis är det inte så. Men teorierna kring den Marxistbaserade hegemoniteorin tillåter sådana resonemang. Kort sagt skiljer sig de båda bloggarnas syn på sina konkurrenter markant.

6. Diskussion och slutsatser

I vår undersökning kommer vi fram till att båda, även om de har fotbollen som utgångspunkt, skriver mestadels om det egna yrkeslivet och hur det är att vara journalist. De egna arbetsdagarna och personliga anekdoter får en hel del utrymme i både Lauls och Orrenius bloggar.

Robert Laul skriver också om sina egna åsikter kring händelser i fotbollsvärlden, och han fungerar ibland stundtals som en agitator. På detta plan är Johan Orrenius mer tillbakadragen, och redogör för sina åsikter bara ett fåtal gånger under den tid vi analyserat hans blogg. Givetvis färgas även Orrenius inlägg av hans personliga åsikter, detta eftersom bloggen är ett personligt medium, men han skriver inte alls inlägg som enbart syftar till att vara inlägg i en debatt, på det sätt som Laul gör.

De två bloggarna vi undersökt skiljer sig åt på många sätt. Robert Laul är personlig, rakt på sak och letar vinklar på typiskt kvällstidningsmanér och de nyheter som levereras skrivs ofta med en personlig vinkel och med egna åsikter. Johan Orrenius letar inte lika mycket efter nyheter och skandaler, utan skriver mer långa reportage från idrottsvärlden och berättelser om fotboll från olika delar av världen. Att det inte skrivs nyheter på riktigt samma sätt som i tidningen är kanske inte så konstigt. De båda skriver också artiklar till den vanliga tidningen, och man kan tänka sig att eventuella stora scoop och nyheter sparas till tidningen.

Laul är mer av en traditionell nyhetsjournalist i grunden. Hans roll i den vanliga papperstidningen Sportbladet är som en vanlig nyhetsjournalist där han letar nyheter inom fotbollsvärlden och inte ofta ger sig på reportageskrivande eller liknande. Orrenius, å andra sidan, är anställd som en krönikör och reportagejournalist (även om han ibland också skriver nyhetsartiklar). Det präglar förmodligen de bådas bloggar, vilket vårt resultat också visar. Man kan tänka sig att Laul ser sin blogg som en chans att själv få tycka till om de ämnen han som journalist dagligen behandlar ur en objektiv synvinkel och att Orrenius ser sin blogg som ett verktyg att använda som en förlängning av de reportagetexter han skrivit i papperstidningen. Man kan också tänka sig att det är just detta som både Expressen och Aftonbladet vill att de båda skribenterna ska göra men det är troligare att de båda i sina roller som yrkesmän valt att ha denna framtoning på sina bloggar. Vi tror också att den senaste

utvecklingen som rått inom kvällstidningsbranschen med en hårdare profilering av olika skribenter, där man behandlar sina journalister som varumärken, kan förklara varför de skriver som de gör.

Även när det gäller synen på och relationen till konkurrenterna skiljer sig de båda bloggarna åt. Robert Laul skriver en hel del kritiska inlägg om konkurrenternas, främst Expressens, journalistik och ser till stor del ser sitt yrke som en tävling medan Johan Orrenius är mindre lojal till den egna arbetsgivaren och inte gör någon skillnad på Expressens journalister eller exempelvis Aftonbladets när han tipsar om andra artiklar eller texter som han finner läsvärda. Vid ett tillfälle kritiserar till och med Orrenius en av den egna tidningens skribenter. Sammanfattningsvis kan vi säga att Laul ser på konkurrenterna som just konkurrenter medan Orrenius närmast ser på dem som kollegor.

Att Laul i sin roll som nyhetsjournalist är med i ”nyhetsracet” på ett annat sätt än vad Johan Orrenius är kan också ha bidragit till varför de skriver som de gör. Man kan tänka sig att Robert Laul jobbar närmare nyhetsflödet och aktuella händelser, och även närmare kollegor och konkurrenter medan Johan Orrenius under sina reportageresor blir mer isolerad, vilket kan göra att Laul blir mer sporrade att ligga steget före sina konkurrenter.

Vad man kan utläsa av bloggarna när det gäller hur de ser på sin roll är att de även här skiljer sig mycket. Som vi tidigare skrivit ser Laul sin yrkesroll som en plattform att utöva ett slags tävling utifrån. Även om allvaret i det han skriver om sin roll i journalistbranschen skiftar från smått ironiska infallsvinklar till rena allvaret tenderar Laul till att skriva om sin roll på ett seriöst och eftertryckligt sätt. Detta tyder på att Laul ser på sitt jobb som angeläget och vill förmedla den bilden också för sina läsare. Kort sagt att hans arbete på Aftonbladet är något han är stolt över och som han vill respekteras för.

Orrenius skriver mer om sitt yrke än Laul men på ett helt annat sätt. Han skriver sakligt om sitt vardagliga jobb och verkar, som vi skrivit tidigare, inte vara särskilt ”tävlingslysten”. Inte för att han inte också är stolt över sin egen roll utan snarare för att hans tyngdpunkt som reportageskribent och krönikör oftast handlar om att lyfta fram små företeelser inom sportens och fotbollens värld snarare än att jaga de stora skandalerna eller de hetaste nyheterna.

Källförteckning:

Våge, Lars, Stattom. Erik, Nygren, Gunnar, (2005), *Bloggtider*, Borgå: Stiftelsen institutet för mediastudier

Blood, Rebecca, (2002), *The weblog handbook: practical advice on creating and maintaining your blog*, Cambridge: Perseus publishing

Andrews, David L, Mason, Daniel S, Silk, Michael L, (2005), *Qualitative methods in sports studies*, New York: Berg publishers

Rowe, David, (2004), *Sport, Culture and the media*, Glasgow: Open university press

Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Wängnerud, *Metodpraktian* (2007), Vällingby: Norstedts juridik AB

Kline, David, Burnstein, Dan, de Keijzer, Arne, (2005), *Blog! How the newest media revolution is changing politics, business and culture*, New York: CDs books

Eneroth, Bo (1987), *Hur mäter man "vackert"?* *Grundbok i kvalitativ metod*, Stockholm: Natur och kultur

Altheide, David L. (1996) *Qualitative Media Analysis*. Thousand Oaks: Sage University Paper.

Grefveberg, Christina (2006) *Bloggen ett strategiskt verktyg? En studie av tre offentliga ledares kommunikation via webben*, D-uppsats, Karlstad: Karlstads universitet

Larzon, Christoffer, Raspoli Helling, David, *Den sportjournalistiska bloggans karaktär – en kvantitativ innehållsanalys*, C-uppsats, Örebro: Örebro universitet

Habermas, Jürgen (2003), *Borgerlig offentlighet: Kategorierna "privat" och "offentligt" i det moderna samhället*, Lund: Arkiv

Jensen, Mallory (2003), *A brief history of weblogs*, New York: Columbia Journalism Review

Robinson, Susan, (2006), *The mission of the J-blog: Recapturing journalistic authority Online*, London: SAGE Publications.

<http://blogg.expressen.se/orrenius>

<http://blogg.aftonbladet.se/6>

http://www.ts.se/Public/PDF/Upplagestatistik/dags_08_22feb.pdf,

Bilaga 1

Frågemall för textanalys

Generella frågor:

Hur långt är inlägget?

Finns det några kommentarer från läsare?

Vad skriver de två bloggarna om?

Vilka ämnen tas upp i inlägget?

Vilka mönster går att utläsa?

Vilka tendenser kan man se rent språkligt?

Hur är tonfallet?

Hur skriver de om sin yrkesroll?

Tas yrkesrollen upp på något sätt? Vad skrivs?

På vilket sätt beskrivs det egna yrket och branschen?

Hur skriver de om konkurrenterna?

Skrivs det något om konkurrenterna, vad skrivs? Är det positiva eller negativa saker?

Vilka språkliga tendenser kan man se i de texter som rör konkurrenter och kollegor?

Övriga mönster och tendenser?

Bilaga 3

Johan Orrenius

FOTBOLLSKRÖNIKÖR I SPORT-EXPRESSEN OCH PÅ SPORTEXPRESSEN.SE

Täcker allt från Zlatan till ÖSK:s materialare

Fotbollsblogg

Rapport från en pressträff

Vad? Pressträff på Karlberg inför AIK:s säsong.

Med vilka? Nya tränarna **Mikael Stahre** och **Andreas Alm**. Sportchefen **Björn Wesström**, målvaktstränaren **Lee Baxter**. Spelarna **Iván Obolo**, **Daniel Tjernström**, **Daniel Gustavsson**, **Martin Mutumba**, **Pontus Engblom**, **Jos Hooiveld** och **Bojan Djordjic**.

Vad bjöds det på? Tjusiga snittar, chokladpudding och kaffe.

Klyschan för dagen? "Vi är proffs i allt vi gör."

Och murvlarna? Jag var ensam från Expressen. Tanentsapf från Bladet. Fyra (!) skribenter från SvD, tre från DN. Citys reporter också där. Plus några fler.

Vem var roligast? Martin Mutumba.

Hur många gånger nämndes Rikard Norling? Noll.

Målsättning 2009? Vinna svenska cupen och sluta 1-4 i allsvenskan.

Vanligaste sväordet? Jäkligt. (Exempel: "Känns jäkligt inspirerande det här.")

Varför var Mutumba så rolig? Han berättade att han åkte sparkcykel till träningen med en boll under armen förra gången han var i AIK.
- Nu har jag mognat.

Skrivet av Johan Orrenius den 12 jan 17:00

Fotbollsblogg

« Tillbaka till bloggen

ARKIV

Januari
December
November
Oktober
September

» Hela arkivet...

Sök

Sök

Alla

SENASTE INLÄGGEN

Jävlar vad arg han brukade bli

Årets sötaste pojkbänd

Rapport från en pressträff

Toivonens telefonskräck

Orrenius presenterar Sveriges bästa porr

Zanetti väljer fienden

80 000 Jan Tauer. Du kan ju tänka dig själv.

Hjälp mig. Jag är Ulf Lundell.

Grusiga ögon pga

Småstjärnorna

Ett geniförklarad svin

Kategorier

Det finns inga kategorier för den här bloggen

RSS 2.0

NYHETER

Marie Hebellus Svahn:
Styvdottern är trovärdig - men är det tillräckligt?

Meddelandet är tillgängligt för alla